У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА ŚVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 226. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ГРУДНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 8, 1971 No. 226. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 7 грудня 1971

В АМЕРИЦІ

НЕВЕЛИКА ДОБРОДІЙНА ФУНДАЦІЯ В НЮ БРОНСВІКУ, Н. ДЖ., обернулася у фундацію - більйонера, яка своїм капіталом поступається тільки найбагатшій американській „Фундації Форда". „Фундація Джансона" в Ню Бронсвіку, заснована в 1936 році, яка видала не цілих 5 мільйонів долярів, переважно на допомогу шпиталям, тепер одержала у спадок від померлого Р. В. Джансона 1 більйон долярів, що й висунуло її на одну з найбільших американських добродійних установ.

КОМІСІЯ ЦІН У ВАШИНҐТОНІ НАПЕВНО затвердить на другу фазу „заморожування" цін і платень підвищку за перебування в шпиталях на яких 5-6 відсотків. Такий дозвіл на підвищення оплат за шпиталі доведеться дати дирекціям шпиталів, бо вони не можуть покривати всіх зростаючих видатків. Дехто з членів Комісії Здоров'я домагався, щоб були „заморожені" лікарські гонорари, але цієї пропозиції не підтримано.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД У БРУКЛИНІ ВІДКИНУВ претензії міста Глен Кова, щоб СССР платив податки за велику будову й велику ділянку землі, що їх купила совєтська Місія до ОН у 1948 році. Населення Глен Кова і управа міста невдоволені таким рішенням, бо втрачають значні суми через неплачення податків Місією СССР. Федеральний Апеляційний Суд також ствердив, що совєтська Місія не мусить платити податку, на основі договору між урядом ЗСА і СССР. Плавники податків у Глен Кові на Лонґ Айленді дуже невдоволені з такого „совєтського сусідства".

КОМПАНІЯ „ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС" СПОВІСТИЛА, що вона за її власний рахунок відкличе з ринку і з обігу яких 7 мільйонів автомобілів марки „Шевроле", пасажирських і вантажних, і відповідно їх перевірить та відремонтує. Таке рішення, що обійдеться тій компанії в десятки мільйонів долярів, було винесене після того, як федеральні контролери знайшли в моделях „Шевроле" різні хиби, особливо в системі керування автом.

СЕНАТОР РАССЕЛ ЛОНҐ ЗВЕРНУВСЯ З ЗАКЛИКОМ до сенаторів, щоб вони не зволікали з затвердженням законопроєкту про підвищення пенсій соціяльного забезпечення для старших віком громадян. Пенсію за тим законопроєктом, уже затвердженим Палатою Репрезентантів, мали б збільшити на 5 відсотків і автоматично підвищували б, коли б зростали видатки на прожиття. Сенатор Р. Лонґ є головою сенатської Фінансової Комісії.

ДВА ОЗБРОЄНІ БАНДИТИ ВВІЙШЛИ в „Нешенел Банк оф Норт Америка" в дільниці Ню Йорку Квінсі і, погрожуючи зброєю, ограбували банк на 8 500 долярів й зникли. Для 20 службовців банку і клієнтів та прикра пригода обійшлася тільки переляком.

НА ЗАСІДАННІ ЛЕҐІСЛЯТУРИ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК губернатор стейту Нелсон Рокефеллер повідомив, що для покриття всіх видатків доведеться накласти на населення стейту нові податки. Треба буде додатково зібрати 425 мільйонів долярів.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ВИСЛОВИВ у своїй промові до вірних на площі св. Петра в минулу неділю 5 грудня острах, що війна між Індією і Пакістаном може „автоматично" поширитись і на інші країни. Все ж, він не вирікся надії, що конфлікт буде мирно полагоджений і апелював до лідерів світу перевести в миролюбному напрямку всі можливі заходи.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР АТЛАНТИЦЬКОГО СОЮЗУ (НАТО) ЖОЗЕФ ЛЮНС ПЕРЕСТЕРІГ усі 15 членських країн НАТО, щоб вони поладнали міжнародну монетарну кризу і завели нову монетарну систему, бо ця економічна проблема може найболючіше відбитися на політичній співпраці членів НАТО і на військовій силі того оборонного бльоку. На вівторок 7 грудня був передбачений з'їзд у Брюсселі міністрів військових справ членських країн НАТО, а на 9 ц. м. — міністрів закордонних справ.

ДО ВАРШАВИ ПРИБУВ перший секретар компартії СССР Леонід Брежнєв. Другим був румунський президент Ніколай Чеушеску. Цей черговий з'їзд совєтських і сателітських комуністичних проводирів відбувається у Варшаві з нагоди конґресу польської компартії.

В ЕСПАНІЇ СТАЛАСЯ небувала там за панування Франціска Франка подія: 13 членів звичайно дуже слухняного тамошнього парляменту зголосили одвертий протест проти закриття урядом одної газети за його легку опозиційну поставу. Ті еспанські парляментарі вимагають, щоб дозволити пресі містити критичні на адресу режиму статті й замітки, без остраху, що уряд переслідуватиме за це авторів або видавництво.

В ІТАЛІЇ БУДУТЬ ПЕРЕВЕДЕНІ в четвер цього тижня вибори нового президента. Виберуть його — за італійською конституцією — з'єднані обидві палати парляменту. Кандидатами є 80-тилітній лідер соціялістів Пієтро Ненні і колишній прем'єр і міністер закордонних справ Амінторе Фанфані, член Християнсько - демократичної партії. Коли ніхто з них не отримає кваліфікованої скількости голосів — шанси має теперішній 73-річний президент Джузеппе Саррагат, соціял - демократ, на переобрання його.

В ЯПОНІЇ ЗАГАЛЬНО ПЕРЕКОНАНІ, що внедовзі буде ревальвований, себто підвищений вартістю в реляції до доляра, японський „єн" та що буде девальвований доляр. Тому японський державний банк масово продавав доляри, згромаджуючи єни. Дотепер платили 360 єнів за одного доляра.

У СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОЇ ІРЛЯНДІЇ БЕЛЬФАСТІ СТАЛАСЯ нова трагічна подія: підкинена невідомими людьми 50-фунтова бомба вибухла в католицькому ресторані, вбивши 16 осіб, в тому числі чотири жінки і троє дітей, та поранивши 13 інших, в тому числі важко п'ять осіб. Підозрівають, що це зробила організація протестантських екстремістів у відповіді на терористичні атаки католиків.

У ЛЯОСІ І КАМБОДЖІ ПОГІРШИЛАСЬ ситуація: комуністи повели наступ однаково літаками совєтського типу МІҐ у Ляосі, як і наземними військами в Камбоджі. Деякі коментатори твердять, що комуністи в Камбоджі стосують ту саму тактику, яку вони стосували були проти французів, довівши до французької катастрофи під Дієнбієнфу в 1954 р.

Українці взяли участь у Крайовій державній конференції у справі старших людей

Вашингтон (В.Д.). — В днях 28-го листопада до 2-го грудня 1971 року відбулася тут конференція Білого Дому в справах старших осіб Америки, в якій взяло участь 3,400 делеґатів з цілої країни. Між ними були делеґати, найменовані поодинокими губернаторами стейтів, та делеґати, найменовані Білим Домом. Між цими останніми було трьох знаних українців: д-р Антін Жуковський з Північної Дакоти, інж. Степан Куропась з Чикаґо та д-р Володимир Душник з Ню Йорку, що був раніше назначений членом Технічного Комітету для Розшуків („Рісерч") цієї конференції.

Конференція була поділена на 14 секцій, які мали свої під-секції та які радили в чотирьох найбільших готелях Вашинґтону: Вашинґтон-Гілтон, Статлер-Гілтон, Шорем та Шератон Парк.

Згідно з офіційною статистикою тепер є в Америці 20 мільйонів людей понад 65 років життя, більшість з яких живе в дуже поганих відносинах. Конференція в поодиноких секціях розглядала такі проблеми, як прибутки, здоров'я, заняття та пенсії, мешканеві проблеми, транспортація, діяльність та роля емеритів, виховання, духове життя, плянування, тренування, наукові досліди та діяльність державних і приватних організацій в користь старших людей. Кожна під-секція мала цілий ряд проблем, зв'язаних з поодинокими аспектами проблем старших людей та виносила резолюції, які були дискутовані та прийняті на секціях. Всі голови секцій звітували тоді до голови Конференції, д-ра Артура Флемінґа, який був іменований головою Конференції президентом Ніксоном. В четвер 2-ого грудня 1971 р. Конференція прийняла цілий ряд резолюцій і постанов, які вимагають основних змін в трактуванні старших людей в Америці. На останній пленарній сесії Конференції, що відбулася в четвер, 2-го грудня ц.р. президент Ніксон виступив з довшою промовою, в якій з'ясував відношення уряду до проблеми старших людей. Він твердив, що в Конґресі є тепер новий закон, що вимагає 5.5 більйонів долярів для поліпшення долі старших людей. Між важливішими точками того закону є домагання уряду на збільшення суспільного обезпечення до висоти $150.00 в місяць на

(Закінчення на стор. 4-ій)

Президент Ніксон запевнив канадійського прем'єра в добросусідських відносинах між обома країнами

Вашинґтон, Д. К. — У понеділок 6-го грудня до Вашинґтону прилетів прем'єр Канади П'єр Еллїот Трюдо і вже через годину він мав зустріч із президентом Ричардом Ніксоном. Обидва лідери обговорювали довгий список справ і проблем, як щодо відносин між Канадою і ЗСА, так і міжнародних. Прем'єр Канади прибув на запрошення Президента ЗСА перед тим, як президент Ніксон відвідає комуністичний Китай, отже їхня зустріч є однією із цілої серії зустрічей Президента з провідниками західніх дружніх країн. Прем'єр Трюдо дістав від президента Ніксона запевнення в добросусідських намірах ЗСА відносно Канади, як одного із партнерів Вільного Світу. В Канаді наростає невдоволення економічною „експансією" могутнього сусіда і, очевидно, на цю тему також була розмова між обома провідниками держав. Пресовий секретар Білого Дому Роналд Зіґлер сповістив, що президент Ніксон і прем'єр Трюдо зробили перегляд відносин між Заходом і Сходом, обговорювали проблему Европейської безпеки, становище на Середньому Сході та індійсько-пакістанську війну, в якій ЗСА зайняли виразне становище стримування індійської агресивности шляхом вкорочення допомоги для Індії. В деталях було продискутовано також економічну й монетарну проблему, і ці ж справи обговорювали між собою члени канадійської делеґації з представниками американського уряду. На вечері в Білому Домі під час прийняття канадійського прем'єра Трюдо і членів його уряду панувала дружня, товариська атмосфера.

РАДА БЕЗПЕКИ ОН ПЕРЕДАЛА СПРАВУ ІНДІЇ-ПАКІСТАНУ ГЕНЕРАЛЬНІЙ АСАМБЛЕЇ

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй, визнавши свою нездатність прийняти будь-яку постанову у справі війни між Індією і Пакістаном, передала цю справу Генеральній самблеї ОН. Формально, сталося це на основі постанови з 1950 р. під назвою „З'єднуючись задля миру", а безпосереднім поштовхом була резолюція Сомалі, яка стверджує, що 5 постійних членів Ради Безпеки „не були однозгідними", тому не можна було прийняти ніякої постанови, отже треба передати справу Генеральній Асамблеї з її 131 членською державою. За ту резолюцію голосували 11 членів з-посеред 15-ти, при чому Британія, Франція, СССР і Польща стримались. Загально вважають, що совєтський амбасадор Яков Малік стосує пляново тактику відтягання і проволікування справи, щоб уможливити Індії осягнути в міжчасі поважні воєнні успіхи. Однак на воєнному фронті покищо нема вирішних подій. Пакістанський комунікат твердить, що воєнні дії обмежуються головно до летунських сутичок. Всупереч твердженню індійських джерел, що пакістанське летунство майже цілком винищене, пакістанські літаки перевели налет на одно з найбільших індійських міст Бомбай. Індійські війська зайшли на 30 миль вглиб території Східнього Пакістану, а індійські воєнні кораблі відрізали доступ до Східнього Пакістану від моря. Індійські війська залишили осторонь місто Єссоре з його 5.000-ою пакістанською залогою і ту саму тактику стосують супроти інших міст, стараючись оточити весь Східній Пакістан і всі пакістанські залоги в ньому. Зате пакістанське військо — за твердженням пакістанських властей, зробило дальший поступ на території індійської провінції Кашміру. — На політичному фронті Пакістан зірвав дипломатичні взаємини з Індією, чого не зробив був у двох попередніх війнах проти Індії. — і звернувся до Швайцарії, щоб вона перебрала оборону пакістанських інтересів в Індії. Водночас З'єднані Стейти припинили всяку не тільки військову але й економічну допомогу Індії, призначену для неї у висоті 87.600.000 дол., визнавши, що насправді Індія стала агресором у цій війні, загострюючи пляново ситуацію аж до вибуху воєнних дій. Цю постанову Уряду державний секретар Вілліям Роджерс закомунікував амбасадорові Індії Лякшмі Іга. Також амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях Джордж Буш назвав Індію агресором. Індійський уряд обурений такою постановою Америки. Пакістанський амбасадор в Індонезії заявив, що Пакістан сподівається дістати військову допомогу від Комуністичного Китаю. Покищо нема познак на здійснення цієї надії, дармащо Пекін різко засудив Індію за „імперіялізм" і намагання поширити свою територію коштом Пакістану.

Ізраїль погоджується на переговори про відкриття Суезького каналу

Об'єднані Нації. — У своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в минулий понеділок 6 грудня ц. р. ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан заявив, що Ізраїль готов приступити негайно до переговорів про відкриття Суезького каналу на базі 6-ти точок пропозицій чотирьох африканських лідерів, які їздили недавно в посередницькій місії до Ізраїлю і Єгипту. Тими африканськими посередниками були президенти Сенеґалю, Конґа, Камеруну і Ніґерії. Та пропозиція нічого не говорить про передумову, яку поставив був Єгипет, щоб Ізраїль зобов'язався відкликати всі свої війська з окупованих арабських країн і не говорить про стаціонування на східньому березі Суезького каналу єгипетських військ, зате вимагає відкликання ізраїльського війська вглиб Синайського півострова, переїзд туди цивільного єгипетського персоналу та стаціонування міжнародного війська Об'єднаних Націй. Не відомо, чи Єгипет погодиться на ту африканську пропозицію.

ПОСИЛЕНО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ У ЛЬВОВІ

(УІС „Смолоскип"). — З України наспіли нові вістки про посилене переслідування та репресії українських вчених, зокрема в Західній Україні. В останіх кількох місяцях поширюється в цій справі ряд рукописних летючок, в яких інформується про вчених, які стали жертвою нагінки органів КҐБ та партійних працівників. На підставі кількох летючок, які дісталися до „Смолоскипу", подається такі інформації:

У Львівському університеті звільнено з праці доктора історичних наук, проф. Карпенка. Йому закидали надто критичне насвітлення культу особи та його наслідків, що він ніби наголошував у своїх лекціях. Проф. Карпенка усунено з відповідальної роботи в Інституті Суспільних Наук АН УССР (Львівський відділ) за об'єктивну оцінку значення ЗУНР у своїх наукових працях.

Постійним гонінням піддано доцента університету С. Злупка за те, що смів мати свою власну думку про окремі періоди в суспільно-політичному і економічному розвитку в Україні XIX ст. Його докторська дисертація про суспільно - економічну думку в Україні минулого століття довгі роки пролежала в Інституті економіки АН УССР і ніяк не могла потрапити в чергу для захисту.

Під тиском партійних ортодоксів змушений був залишити катедру політичної економії доцент Обужівський, докторську дисертацію якого затвердила Академія Наук УССР, але не хоче затвердити ВАК у Москві.

У львівських і київських кругах українських вчених кружляють чутки про аґентурну і донощицьку діяльність у Львівському відділі Інституту Суспільних Наук АН УССР М. С. Гурладі, яка писала доноси на різних учених в партійні інстанції і навіть до органів КҐБ. В результаті її доносів лише в

(Закінчення на стор. 4-ій)

В Ню Йорку засновано клітину УІТ

Ню Йорк. (О.Д.) — Дня 4 грудня ц. р. о годині 5-ій після полудня відбулося тут перше організаційне засідання ню-йоркської Клітини Українського Історичного Товариства, в якому взяли участь, крім звичайних членів - істориків, також і члени —прихильники. Засідання відкрив і привітав присутніх в імени Управи УІТ д-р О. Домбровський, який також виголосив коротке експозе про наукову політику УІТ та пляни на майбутнє. Після цього відбулася дискусія, в якій взяли участь: д-р В. Трембіцький, ред. І. Світ, д-р С. Ріпецький, інж. С. Процюк, д-р С. Федюк, інж. А. Мілянич. Після дискусії доповідач відповідав на питання і заторкнені справи та інформував про актуальні завдання УІТ і його клітини. Під кінець засідання вибрано управу ню-йоркської клітини в складі: голова — д-р Н. Домбровський, заступник голови — д-р С. Ріпецький, секретар інж. А. Мілянич і члени Управи д-р Я. Падох. Засідання закінчено гутіркою про напрямні діяльности нюйоркської клітини. Між іншим звернено увагу на контакти з нашим громадянством для популяризації УІТ та поширювання нашого одинокого наукового історичного журналу в вільному світі, що його видає УІТ, — „Українського Історика".

Відділи УНС Клівлендської, Дітройтської і Янґставнської Округ посилюють працю

Джерзі Ситі. — Минулого кінця тижня 3, 4 і 5-го грудня ц. р., керівник організаційного відділу УНС головний секретар д-р Ярослав Падох та відповідальний за клівлендську, дітройтську і янґставнську округи обласний організатор та водночас головний радний Євген Репета відвідали ряд Відділів усіх цих трьох Округ з метою оживити цьогорічну кампанію УНС за його дальший ріст та запевнити їх запляновaний успіх. В п'ятницю, 3-го грудня, обидва головні урядовці взяли участь у нараді секретарів Відділів Клівленду та найближчої околиці й конвенційних делеґатів від тих Відділів. Нарада відбулася вечором в залі парахіяльної школи при церкві св. Йосафата на Пармі і нею проводив в заступстві голови Округи д-ра Богдана Футея, який виїхав на посвячення пам'ятника Шевченкові в Буенос Айресі, інж. Іван Фур, організаційний референт Округи. На збори прибули секретарі і делеґати вісьмох Відділів. Збори відвідав також парох церкви св. Йосафата о. Ярослав Сірко. Після інформативної доповіді д-ра Падоха про загальний стан УНС та висліди цьогорічної праці, п. Є. Репета з'ясував стан Округи та накреслив ряд завдань, які ждуть поладнання ще в цьому році. В дискусії присявні обговорили всі актуальні справи та однодушно постановили доповнити досі здобуте на терені Округи число членів, щоб придбати спеціяльну винагороду для Округи, яку вперше встановив Головний Уряд УНСоюзу на цьогорічну кампанію. Залежно від відсоткового виконання призначених квот нових членів, Округи можуть одержати по одному чи два доляри від всіх членів, придбаних Відділами на терені Округи впродовж цілого року. На зборах відмічено особливо велике досягнення Відділу ч. 240 в Клівленді та його секретаря Михайла Кігічака, який має вигляди здобути індивідуальне першенство УНС за цей рік. Його Відділ досі придбав 94 члени і також має вигляди стати першим поміж всіми 460 Відділами УНС. Два Відділи Округи, які досі не придбали членів, зобов'язалися надробити занедбане ще в цьому році. Головний натиск на нараді кладено на покриття всіх втрат Відділів та на виконання традиційного зобов'язання конвенційних делеґатів, а саме придбання ними щороку „делеґатської десятки" членів. І під цим оглядом клівлендська Округа дає надію на повний успіх.

Чергового дня, в суботу 4-го грудня, гол. секретар та обласний організатор відвідали Лорейн, де відбули

(Закінчення на стор. 4-ій)

УКРАЇНСЬКИЙ НЮ ЙОРК

Репортаж Леоніда Полтави, світлини Юрія Вірта

1. КНИГАРНІ
(„ШВАРЦ, МИДЛО І ПОВИДЛО")
КНИГАРНЯ „ЕКО"

— Чому „ЕКО"? — запитую власницю цієї книгарні, п-і Ірину Гошовську.

— Така назва була й раніше. Я зверталася до нашого славетного мистця Едварда Козака, чи не має нічого проти? — Відповів, що „ні", навіть відсотків не буде брати!.. — розповідає, жартуючи, власниця книгарні.

Чи „книгарня"? Чи „ЕКО" — книгарня?

Така ж, як і всі інші сучасні українські книгарні в Ню Йорку (за виключенням „Говерлі", але зате там частина полиць цілком завалена). Як говорив дир. Ярослав Пастушенко, „продаємо шварц, мидло і повидло"... Те ж саме доводиться робити і в „ЕКО", — заснованій в 1955 році, за першим задумом — чистокровній книгарні.

Власниця книгарні „ЕКО п-і Ірина Гошовська прибула до ЗСА в 1949 році. Вона — дочка священика. Вдома — вчителювала на Львівщині, на Станиславівщині. На американській землі шкода було прощатися з улюбленою справою, книжкою, з ширенням освіти й просвіти. Так і постала книгарня „ЕКО".

Адреса і телефон: „ЕКО",
145 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
Тел.: (212) AL 4-0888

Чим тут торгують (здебільшого сама власниця, але іноді запрошує котрусь із пань на допомогу). В першу чергу — книжками, газетами, журналами, поштовими картками. Але є і вишивки, і нитки, і трохи цукерок, і великий вибір українських платівок та кілька польських; є прегарна українська різьба, кераміка, також ручної роботи, є й переважно жіночий одяг, і не лише український, а й румунський, словацький, польський (часом важко відрізнити взори вишивок, особливо румунських, від українських). Нехай не здивується читач, є тут і одяг для „гіппі", бо вони нині становлять частину постійної клієнтелі „ЕКО" та й інших наших книгарень, гіппі ж „залили" долину міста (в кінці 1971 року вже помітний їх відплив, а може й початок самоліквідації).

Книгарня „ЕКО" — дбайливо оформлена вітрина

П-і Ірина розповідає про „бизнес", про певні труднощі, адже сам винайм приміщення для крамниці місячно коштує 400 долярів, а ще світло, вода, газ, чищення... Розповідає і про певні „дива": святкові елеґантно виконані картки роботи Якова Гніздовського та молодої Сурмачки, п-і Слави, — найбільше купує... американська молодь... „А української молоді тут майже не буває"... Виявляється, що українські клієнти в „ЕКО", це перш за все наші люди з інших міст, із провінції, а місцевих, себто українців - ню-йоркчан — мало! Невже й до нині не вивітрилось тричі проклятє „не дам йому багатіти, куплю в іншого!"?.. Як люди однієї спільноти, сливе всі ми стверджуємо, що жиди — люди не дурні, що вони вміють досягати свого. Стверджуємо, але, виходить, замало у них вчимося. А при тім і про „старокрайове" гасло - клич „Свій до свого" забуваєм, собі на шкоду, бо якщо „ЕКО" та інші книгарні і взагалі українські підприємства в Ню Йорку жертвують на народні цілі, скажемо, по 100 долярів, то чи не було б для всієї громади краще, ко-

(Закінчення на 3-ій стор.)

В Англії померла д-р Анна Герасимович

З Великої Британії наспіла сумна вістка, що в понеділок, 6-го грудня, померла в Манчестері св. п. д-р Анна Герасимович, викладач дентистичного факультету Манчестерського університету, довголітня голова Українського Пласту в тій країні, видатна діячка. Померла на 51-му році життя. Похорон заповіджено на суботу, 11-го грудня, в Манчестері. Осиротила маму Марту та брата інж. Романа, відомого професіоналіста і діяча.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Війна Індії й Пакістану

Яскравим запереченням твердження про стабілізацію відносин у світі і потвердженням тези, що завжди треба чекати несподіванок, які можуть захитати ввесь сучасний державно - політичний стан, включно із совєтським „станом посідання" на Сході Европи, є вибух війни між Індією і Пакістаном, вже третьої з черги за їх 24-річне існування.

Диктаторський уряд президента Пакістану Мохаммеда Яхія Хана не передбачив, що його гострі репресійні дії проти бенгальських автономістів у Східньому Пакістані дадуть Індії добрий претекст для підтримання націоналістичного руху бенгальців, що ступнево довело до участи індійського державного війська по стороні творених, вишколюваних і озброюваних індійцями бенгальських партизанів. Це безумовно „встрявання у внутрішні справи" сусідньої країни, але Москва опинилася у парадоксальній ситуації, коли підтримує Індію і бенгальських автономістів - самостійників, здавлюючи безжалісно всі, навіть найменші визвольні прояви уярмлених нею народів.

Папа Павло УІ має рацію, перестерігаючи, що війна на півдні Азії може поширитися на ввесь світ. У тому конфлікті безпосередньо заанґажувались Москва по стороні Індії й комуністичний Китай — по стороні Пакістану. Давнішим постачальником зброї для Пакістану були ЗСА, які в минулих місяцях припинили всі доставн зброї й амуніції як Пакістанові, так і Індії. Американський амбасадор в ОН Буш слушно вказав на розчарування людства новим показом безсильности Об'єднаних Націй негайно припинити нове кровопролиття. Британія і Франція зайняли найвигідніше становище „невтральних", не голосувавши ні за одну з двох зголошених на Раді Безпеки ОН пропозицій, проти яких Москва зголосила двічі своє „вето". Це було вже 106 і 107 „вето" Москви, яким вона доказала ще раз, що не допускає до будь - якої розв'язки проблеми, яка погрожує людству.

З уваги на згадане заанґажування в індійсько-пакістанському конфлікті престижу великодержав трудно передбачити, чим той конфлікт скінчиться. Невідомо, зокрема, чи комуністичний Китай і ЗСА допустять до розпаду Пакістану. Покищо обидві воюючі сторони проголошують свої „перемоги" і не проявляють найменшої охоти до будь - якого компромісу.

Жіноча рівноправність

Під доброзичливі, а іноді й саркастичні усмішки чоловіків, жіночий „Рух за визволення" в ЗСА набирає розголосу й здобуває нові успіхи. Хоча в тому русі немає одностайности, часто немає узгідненості між його різними „крилами", все одно нині вже в багатьох підприємствах і установах ЗСА не можуть відмовити місця для жінки лише тому, що вона — жінка. Недавно Найвищий Суд ЗСА виніс рішення, яким забороняється дискримінувати жінок з огляду на їх стать, бо це суперечить Конституції. Сенатська Підкомісія в справах Конституції вирішила зліквідувати юридичні зрізничкування між чоловіками і жінками, за вийнятком випадків, коли треба брати до уваги „фізіологічні чи функційні особливості жінки". Однак, кожному зрозуміло, що, наприклад, не слід мобілізувати в обов'язковому порядку жінок до армії, і представниці „Руху за визволення" цього не вимагають.

Успіхи „жіночого фронту" помітні на багатьох відтинках американського життя. Мало допомагають сучасним „суфражисткам" такі прибічники руху, як Анджела Дейвіс, обвинувачена в кримінальному злочині, комуністка, яка навіть з-за тюремних ґрат намагається надавати рухові політичний тон. Мало допомагають рухові крайні екстремісти, зокрема в статевому питанні. А все таки загал американського жіноцтва здобуває нові й нові „твердині". Одним із найновіших свідчень такого поступу можна назвати факт, що науковий довідник „Амерікен Мен оф Сайєнс" із списками науковців - чоловіків відтепер виходитиме під зміненою назвою „Амерікен Мен енд Вимен оф Сайєнс", і жінки знайдуть там місце за відповідні успіхи в ділянці науки.

Як здається, українки та американки українського роду не беруть або ж беруть дуже малу участь в русі американського жіноцтва. Тим часом така участь дала б добру нагоду інформувати найширший загал про кріпацьку долю жінок на Україні, де вони й чоловіки нарівно позбавлені людських і національних прав.

САМОВИДЕЦЬ ПРО СИТУАЦІЮ В СССР

Мюнхен. — Доповідач — недавній громадянин СССР — тепер він громадянин Ізраїльської держави. Він одержав для себе, жінки й дочки дозвіл у Москві на виїзд із „країни робітників і селян". В СССР він мав професію журналіста - репортера. Народився в Латвії, що була окупована російським військом за другої світової війни, і виростав у Росії. Як репортер, мав можливість бувати в найдальших закутках совєтської імперії, і тому його відомості про положення в різних областях і групах населення широкі.

Талановитому журналістові непогано жилося під комуністичною владою: він мав окреме приміщення (2 кімнати й кухня на 3 особи — це вже „досягнення") і мав добре оплачену роботу. Та, як у багатьох матеріяльно забезпечених під режимом диктатури, у нього з'явилася потреба, бажання бути вільною людиною, не бути вічно „затичкою" в руках партійних верховодів".

У рішенні людей жидівського роду „струсити порох з узуття" і покинути СССР не останню ролю грає керований згори антисемітизм.

З другого боку, симпатії до Ізраїлю пробудилися і у найбільш зрусифікованих жидів — совєтських громадян. Коли уряд СССР всяким способом допомагає арабам на Близькому Сході проти Ізраїлю, то серед підсовєтського жидівства, зовсім природно, зростає прихильність до новоствореної жидівської держави між Середземним і Червоним морями. З цієї причини совєтські громадяни жидівського роду все більше стають підозрілими для комуністичного режиму, і вони це відчувають і на роботі і в суспільному житті.

Замість асиміляції жидів, про яку писав Ленін, настала в СССР „дисиміляція", національне пробудження, відродження. Сподіваючись, що політика уряду погіршить положення жидів в СССР, серед них усе збільшується число охочих до еміґрації в державу Ізраїль.

Про положення, настрої, бажання і надії окремих груп населення СССР новий еміґрант повідомив у своїй доповіді: селянство в колективних г о с подарствах зробило поступ в продукції, і матеріяльно живеться хліборобам ліпше проти попереднього. Робітникам трудно особливо через життьові умови: комуністична адміністрація не дбає про забезпечення промислових центрів приміщеннями. Активні виступи робітників, що вимагали поліпшення своєї долі, задушені збройною силою (Новочеркаськ на Донцині). Серед частини суспільства, що добилася вищого матеріяльного рівня, є охота досягнути більше. Це нормальний кар'єризм бюрократів.

Доповідач звернув увагу на „другий бік медалі": настрої освічених молодих людей із забезпечених родин. Ці настрої часто протилежні настроям батьків. Наприклад, батько - генерал має добру пенсію і хотів би, щоб його син робив кар'єру в війську. Але сини ставляться до війська з погордою, бо армія — знаряддя утиску в руках верховодів партії, яких ніхто не шанує, як узурпаторів.

Коли батьки захоплено читають спомини маршала Жукова, то сини, навпаки, знаходять утіху в „захалявній літературі": читають твори опозиційних письменників, що виходять нелеґально. Доповідач каже, що твори „Самвидаву" дуже поширені в СССР, і комуністична адміністрація не може з ними дати собі ради.

Перед в опозиції проти режиму веде висококваліфікована технічна інтеліґенція, яка без страху виступає в обороні свободи, людяности і прав, що лицемірно „забезпечені" в совєтській конституції. Теперішня кліка узурпаторів у Кремлі боїться учинити погром висококваліфікованим спеціялістам технології і мусить терпіти, коли науковець Сахаров та інші виступають проти зловживань комуністичної адміністрації. Він сам бачив, як Сахаров приїхав у Москву на судовий процес Буковського та інших „ворогів народу", і поліція з пошаною провела його в судову залю.

На опозиційні настрої людности впливає слухання радіопересилань з вільних країн. Ізраїль теж посилає радіоінформації в СССР російською мовою. Він сам бачив у своїх поїздках по СССР, як робітники слухали закордонне радіо і дискутували на теми передач. На думку доповідача, закордонні радіопередачі повинні говорити гострим тоном супроти режиму. Бо коли в радіопередачах вільних країн говориться про різні недостачі в СССР — алькоголізм, хабарництво і т. д., то комуністичні верховоди заявляють: „Це нам поміч, бо ми теж поборюємо алькоголізм" і т. д. Треба показувати всю мізерію режиму і його керівників, бо латання системи не поможе, — казав доповідач.

Між іншим, він згадав національну солідарність, яку спостерігав у малій кавказькій країні — Грузії. Там навіть ціни нижчі, ніж в інших республіках СССР. В Грузії поширена продукція в присадибних ділянках, і меткі грузини возять на літаках квіти, овочі, вино в північні області Росії і добре заробляють. На питання відвідувачів, як це може діятися, мешканці відповідають: „Тут вам не Росія, це Грузія"...

Ця національна солідарність все більше зміцнюється серед жидівської людности, і деколи комуністична адміністрація, також під впливом світової опінії, мусить поступатися перед вимогами осіб, що хочуть виїхати до Ізраїлю. Випускають тих, що мають рідних в Ізраїлі. Але доповідач знає випадок, коли совєтський жид, який не мав рідні в Ізраїлі, розірвав свій пашпорт і заявив: — „Хочу жити в своїй ізраїльській державі"!..

Між іншим, еміґранти до Ізраїлю мусять платити коло 1000 долярів за право виїзду і залишати своє майно в СССР. Але й це не лякає тих, що мають досить „щасливого і веселого життя" під п'ятикутньою червоною зіркою.

Viator

УКРАЇНСЬКИЙ „ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ" ІНТЕРНАТ

Можна з певністю назвати Український Інтернат для дівчат і хлопців у Мюнхені — „інтернаціональним" чи „міжнародним", бо до нього прибувають і в ньому живуть та виховуються українські діти не тільки із Західньої Німеччини, а й Голляндії, Бельгії, Франції, Америки, Канади, навіть із Югославії та Польщі. Тут дійсно гори йдуть до Магомета і Магомет іде до гір: іноді українська дитина з тієї чи іншої країни не знає й слова по-німецькому і лише дещо знає по-українському. Тоді доводиться голові Шкільного Інтернату Степанові Шахові, його заступникові Гр. Васьковичеві, або секретареві Інтернату мґр Володимирові Ленникові ставати перекладачами - „товмачами", а потім і першими вчителями української та німецької мов. Багато часу присвячує вихованню дітей член Управи Т-ва „Рідна Школа" в Німеччині о. протопресвітер Паладій Дубицький — фінансовий референт Товариства „Рідна Школа", та мґр Мирослав Антохій, член Управи.

Товариство „Рідна Школа" в Мюнхені постало 1966 року внаслідок турбот старшого громадянства про національне й релігійне виховання українських дітей і молоді в Західній Німеччині, де процес асиміляції дуже сильний, особливо через розкиданість українських родин та мішані подружжя. Товариство „Рідна Школа" заснувало 1967 року Український Інтернат, який є складовою частиною німецького Інтернату. Українські діти вчаться в початкових та середніх німецьких школах у Мюнхені і одночасно вивчають українську мову, історію, географію, спів під час українських годин навчання.

Однак, їхнє постійне перебування серед німецьких дітей не сприяє відповідному вихованню. Тому Управа „Рідної Школи" наважилася на відповідальний і може загальноукраїнського значення крок: придбати власний дім для Українського Інтернату, і в нім — Української Школи, на яких 150 учнів.

Членами - засновниками Т-ва „Рідна Школа" в Мюнхені є Українська Католицька і Православна Церкви та 9 центральних українських установ у Західній Німеччині.

Спочатку в Українському Інтернаті було тільки 11 учнів. У 1968 р. там уже перебувало 25 дітей (в Інтернаті, а одночасно і в Школі Українознавства). В 1970 році було вже 40 дітей, а цього року є вже понад 50 осіб, і то з різних країн світу. Чималі кошти, необхідні на утримання дітей в Інтернаті, складають не тільки батьки, а й Уряд Західньої Німеччини у формі допомог, хоч і яких недостатніх. Тому провадяться щорічні збірки для кращого обладнання й забезпечення дітей в Українському Інтернаті, також і українськими книжками.

Школа Українознавства при Інтернаті фактично вже переростає в Українську Гімназію. Діти підростають, їхні знання поширюються, а знання української мови з часом стає цілком задовільним. Тут справді готуються кадри освічених і свідомих молодих українок та українців. Тому понадкрайове об'єднання КОГЦУ, як і СКВУ, повністю підтримують це добре діло, зокрема перетворення Школи Українознавства при Українському Інтернаті в Мюнхені на Українську гімназію в 1972 році.

Для придбання власного будинку під Інтернат і Українську гімназію потрібні значні фонди, і їх самі українці, переважно залишенці через нездоров'я та інші причини, у Західній Німеччині не зберуть. Товариство „Рідна Школа" зможе вистаратися яких 350 000 німецьких марок кредиту в банках і на будову чи закуп будинку напевно дістане деяку фінансову — за законом — підтримку від німецьких властей. Але ці заходи необхідно підтримати масовою збіркою серед українців у різних країнах світу. Щоб зібрати відповідні фонди, Т-во „Рідна Школа" почало розпродувати „уділи", „цеглинки" та переводити збірки пожертв. Вже підшукано відповідний будинок у Мюнхені, що коштує, разом з устаткованням, 950 тисяч німецьких марок.

Слово тепер за людьми доброї волі, за тими, які розуміють, що на старшому поколінні (і сучасному середньому) на Заході — українська спільнота не повинна закінчитись і не закінчиться.

Бажаючі мають слати чеки на адресу:

"Ridna Schkola"
8 Muenchen 2
Dachauerstr. 9/II
West Germany

Різдвяно-новорічного подарунку, справжньої допомоги очікують у Мюнхені понад 50 українських дітей з різних країн світу, а 50 українських діячів у майбутньому — це українські мільйони.

Леонід Полтава

НОВИЙ ФОРМАТ „ВІЛЬНОГО СВІТУ"

Вінніпеґ. — Американське видання тижневика „Канадійський Фармер" — „Новий Світ" змінив формат з 15-го минулого місяця на значно менший, але, як сказано в передовій „Новий формат — незмінні напрямки", газета й надалі зберігатиме „незмінний програмовий клич за словами І. Франка: „Правда проти сили — босм проти зла".

Маруся Сисак

ПРО МОДУ І ТРОЯНСЬКОГО КОНЯ

Приглядаючись уважно до навколишнього життя, сміливо можна сказати, що кожен день приносить нові події. Дуже до цього причиняються нові засоби комунікації, і все стає нам відоме зараз після того, коли воно сталось. Це бачимо на телевізійних екранах, слухаємо в радіо, вичитуємо в часописах, які подають комунікати на основі вістей телеграфічних агенцій, чуємо на вулицях. Треба лише до цього всього приглядатися та уважно все те обсервувати. Хто цього не робить, для такого життя є сірою буденщиною.

І так — для людей, що інтересуються життям, кожен день — це свіжий листок книжки. В Америці, країні нашого поселення, бачимо великі досягнення в усіх царинах життя. Нові машиниавтомати заступають людей, подорож довкруги світу перестала бути проблемою транспортації, а стала лише проблемою грошей; лети на Місяць чи взагалі в космічні простори є вже дійсністю; медицина стоїть так високо, що вже майже всі інфекційні недуги зліквідовано і людський ум, а з ним і рука хірурга часто рятують людину, засуджену на смерть.

Все біжить і все змінюється. Змінюється і мода. Але інакше. Техніка йде вгору і знаходить завжди щось нове чи уліпшує те, що було. Мода ж вертається до давніх часів. Ось погляньмо хоч би на виставові вікна крамниць. Що ж бачимо? — Довгі сукні, довгі плащі! Щоправда, зграбні дівчата стараються всіма силами задержати „міні"-спідниці та „гат-пентс" — коротесенькі штанці. Проте, „міді" - плащі та „міді" - суконки переважають. Та й зовсім довгі сукні перестали бути одягом лише для особливих подій. Декому це подобається, декому ні. Мені особисто — так! Мимоволі приходять на думку давні часи, про які читаємо в книжках або які бачимо на фільмах. Постаті були більше інтересні, бо що довша сукня, то цікавішою стає жіноча постать. Тоді ця жінка наче загадка: а як то вона насправді виглядає? Куца ж суконка — це так, як відкрита карта, хоч і високої вартости, але вже не цікава.

Хоч мені й подобаються, але до деякої міри виводять з рівноваги обшиті хутром з ковнірцями під шию, в стані допасовані, а часто навіть прикрашені імітацією вишивки плащі, що їх називають „рашен стаєл". До цього довгі, обтислі чоботи, також часто прикрашені вишивкою або шнуровані. Тут і там кожушки — короткі чи довші—словом у найкращих крамницях Америки бачите моду, що її, можливо, лише десь на селі зберіг наш селянин. І це все носить назву „рашен стаєл".

Далі: прикро вражає застосовування вишивки, робленої машиново і аплікованої де лиш дасться: на сукнях, пальтах, ба навіть на чоботах! Часто бачу наші українські взори, і тоді хочеться кричати: який же це „рашен стаєл" — це ж наша, українська вишивка так безмилосердно застосована і невірно представлена!

А подивіться, що робиться з нашою крайкою: нею обшивають суконки, вживають як пасків, ба навіть деякі молоді люди перев'язують нею голову. З зацікавленням питаю: звідки ця мода? Відповіді різні: з Парижу чи з інших европейських столиць, в яких творяться моди. В дійсності ж ніхто не знає правди, не знає, що їх джерело — наша зелена, чудова Україна.

Очевидно, що для українців приємно бачити, що наша вишивка дісталась у широкий світ. Але обов'язково треба нам усім, особливо ж тим, які інтересуються модою, інформувати, що в теперішній моді є наше, а що взяте від москалів.

І тут постає дуже цікаве та настирливе питання: хто вводить у світ моду, яка нагадує Росію? І чому це робиться?

Хтось відповість: „таж мусить бути вимінна торгівля, таж досягнення людей у різних ділянках життя, а зокрема в моді, повинні бути всюди використовувані. Таж люди люблять різнорідність, бо за латинською приповідкою „різнорідність радує"! Так, все це правда! Але правдою є й те, що за дим криються інші, на перший погляд невидні чинники.

Останні часи яскраво довели, в яких політичних і економічних труднощах опинилась найсильніша та найбагатша країна світу — ЗСА. Усе в ній продукується, найкращі знавці та експерти працюють над піднесенням її добробуту. Пощо ж тоді спроваджувати з Франції, Італії, Німеччини, Греції чи з Японії речі, за які треба платити великі гроші лише тому, що вони імпортовані? Пара добрих американських черевиків коштує 15-20 долярів, а за модні італійські чи еспанські треба платити 40 долярів. Ціна чобіт доходить до 100 долярів, і люди їх купують лише тому, що це — імпорт. Здається, сама держава не контролює вимінної торгівлі. І тому життя стає щораз важчим, економічні справи набирають щораз гіршого обороту. А група молодих людей, що називають себе „гіппі", має з цього всього „баль". Користають вони з імпортованих зразків моди на свій лад. Носять зачіски з часів короля Людвика XІУ, одягаються в мішанину американської та европейської моди, від африканців узяли на шию ланцюги. А коли вже так одягнуться, то, щоб відрізнити хлопця від дівчини, треба бути не абияким знавцем.

На перший погляд видається, наче під цією невинною модою нічого грізного не криється. А все ж воно, на мою думку, інакше. Наш ворог не марнує часу. І так, як маленьку дитину забавляють імпортованою іграш-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Панас Феденко

МИНУЛО ПІВСТОЛІТТЯ

ЗИМОВИЙ ПОХІД АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ 1919-1920 РР.

(9)

5 грудня 1919 р. в Чорториї відбулася дальша нарада уряду з делегатами від війська. Напередодні з Чорториї виїхав С. Петлюра на захід, призначивши на пост командувача Армії УНР М. Омеляновича-Павленка, а на заступника — Юрка Тютюнника. Вас. Тютюнник уже лежав недужий на тиф і незабаром, 19 грудня помер у Рівному.

Згадуючи про призначення Мих. Омеляновича-Павленка на пост командувача Армії УНР 5 грудня 1919 р., хочу додати деякі факти, що відносяться до біографії цього визначного воїна. М. Омелянович-Павленко народився в Петербурзі від батька — українця і матері грузинки. Овдовіла мати вийшла заміж за барона Остен-Сакена в Петербурзі і там виростав М. Омелянович із своїм братом Іваном. В російській армії М. Омелянович відзначився в боях на фронті за першої світової війни. Революція застала його в Одесі, на посаді начальника військової школи. Коли вліті 1917 р. почали з російської армії виділятися українські солдати в окремі „українізовані полки", то це збудило у полковника Омеляновича національну свідомість, і він пристав до українського руху з захопленням і невгасимою вірою. Виріcши в російській родині, Омелякович-Павленко і до смерти не навчився як слід володіти українською мовою.

Те саме було з іншим визначним діячем — Всеволодом Петровим, що в грудні 1917 р. привів до Києва на оборону УНРеспубліки проти російської „червоної гвардії" полк ім. Костя Гордієнка і пізніше брав участь у боях за волю України. Його предок був швед Стролман, взятий у полон під Полтавою 1709 року. Нащадок шведа Стролмана — „Петрова" (бо був у неволі у царя Петра) — Всеволод — шукав „реваншу" за поразку під Полтавою . . .

Правду кажучи, мені миліші ті патріоти України, що йшли на боротьбу й жертвували своє здоров'я й життя за волю України, ніж „расові українці", навіть з добрим знанням української мови, що помагали Москві закувати наш народ у кайдани: Дмитро Мануїльський, Владимир Затонський та інші подібні патріоти єдиної неділимої „червоної" або „білої" Росії.

6-го грудня відбулася нарада уряду з командирами війська в Чорториї. Щоб мати „волю руху", командири заявили, що присутність членів уряду в час походу на схід може притягати особливу увагу ворожих сил, щоб зліквідувати політичний провід. Вирішено, що голова і члени уряду будуть сходитися з командою армії в певний визначений час в наперед умовлених місцях. Для зв'язку між командою Армії і урядом прем'єр І. Мазепа призначив політичних референтів при війську: Панас Феденко, Юрій Чубук, Михайло Гарасим, Василь Скляр, Микола Левицький — це були члени Соціял-Демократичної партії. Загурський належав до соціял-революціонерів, Василь Совенко — безпартійний, М. Гарасим, родом із Молошкович (Галичина), десь має перебувати в Америці. Може озветься на цей мій спомин про те, що „було колись?"

Декларація уряду УНР 4 грудня 1919 р. (датована 2 грудня) була роздана командирам в копіях для оголошення всім військовим частинам, що виступали в Зимовий Похід. Цю Декларацію підписали: С. Петлюра, І. Мазепа, Г. Черкаський, Г. Солодар, О. Безпалко, П. Красний, І. Паливода, Л. Шрамченко. В поході мені доводилося чути високу оцінку Декларації вояцтвом Армії УНР: мовляв, „бере за серце" . . .

Зваживши всі „за" і „проти" в тодішній ситуації, ми думали, що ніяк не можна було впадати в безнадійність і казати: „Пускайся, куме, на дно, не трать сили". Ми відчували, що „є ще порох у порохівницях, і не гнуться козаки" . . .

VII

„Чума з лопатою ходила" . . . (Т. Шевченко).

У Чорториї ми зустрілися з колишнім послом Галицького Сойму, соціял-демократом Андрієм Шмиґельським. Він мав віз і пару добрих коней. Казав, що не має сили рушити в похід з армією і хоче коні з возом продати. Це була добра нагода, бо ми, купивши коні з возом, мали можливість рухатися по українській чорній землі, що була вкрита снігом. Сніг у полі замерзав, але вдень розтавав. Тому шляхи були розбиті колесами й кінськими копитами. Піші козаки глибоко грузли в болото. Не всі мали добрі чоботи. Але рух наперед підбадьорив наше військо, воно йшло на схід із великими надіями, бо не зустріло на початку поважного спротиву від „російської „білої армії".

Переходячи лінію залізниці, що вела на північ, до Бердичева, ми почули гарматну стрілянину: казали, що то був бій між „червоними" й „білими" за Бердичів. Наші попідрубували сокирами телеграфні стовпи понад залізницею і цим перервали зв'язок для „білих" з Бердичевом.

На возі зі мною їхав теж 15-літній Іван Скрипченко, мій учень із гімназії в Веселих Тернах. Він воював в армії УНР на панцерних поїздах „Стрілець" і „Син України", а тепер прилучився до Зимового Походу. Був із нього сміхотун, що всіх розвеселяв своїм дзвінким голосом. Радів, що ми вийшли з Волинської губернії на Київщину. Казав не раз, що волинська людність була байдужа політично, бо на тій території вже від 1914 р. товклося військо. Його питали волинські селяни, з якої він губернії, а тоді заявляли: „то йди собі додому, доки будеш волочитися світом?" У нас, — сміявся Скрипченко — на „Стрільці" казали хлопці: „Бог створив небо і землю, а чорт — Волинську губернію".

Цю байдужість волинської людности підсичувала пропаґанда духовенства. Єпископ Антоній Волинський, московський чорносотенець, призначав у своїй епархії духовних осіб російської національности, і вони уживали свого авторитету для пропаґанди проти України. Я сам був у священика в селі Грицеві на Волині, завзятого монархіста, присланого з Московщини на „обрусеніє". Таких „духовних пастирів" було на Волині й Поділлі повно, і вони вели свою роботу на шкоду українському народові.

По дорозі зустріли ми відділ стрільців Української Галицької Армії. Із розмов з ними виявилося, що їх післала команда помагати „білим" росіянам проти „червоних". У стрільців був пригноблений настрій, вони не знали, чому це команда УГА віддала військо під „протекцію" білої Росії.

Автор споминів повинен записувати факти: те, що бачив сам або що чув у той час від інших. Тому нехай читач не дивується подекуди „імпресіоністичному стилеві" цього оповідання: дещо стерлося в пам'яті протягом 50 років, і я вважаю за невідповідне зв'язувати окремі епізоди „свіжими нитками", писати так, як мені тепер здається або так, як могло бути.

(Далі буде)

УКРАЇНСЬКИЙ НЮ ЙОРК

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ли б вони могли жертвувати по 1000?

Між різнородними товарами в „ЕКО" — книжки займають важливе місце. Є між ними й кілька з підсовєтської України („АРКА", наприклад, їх принципово не тримає, „Говерля" також). У чому справа? „Бо є вартісні видання, особливо про мистецтво, і ті книжки дешевші", — розповідає власниця книгарні. Все таки, відсотково тих книжок небагато, і це по-своєму віддзеркалює стан української книжки в Україні: хоча тут можна продавати, що хто забажає — немає великого вибору „там", щоб ним люди цікавились. „Добре, що видали „Літопис Самовидця", і примітки не надто шкодять, хоч не всі вірні. Головне — текст козацького літопису".

Під час розмови навідалась до книгарні п-і Уляна Любович, авторка доброї книжки спогадів „Розкажу вам про Казахстан". Купила „Свободу", ще якесь книжкове видання, перекинулась кількома словами.

Маючи вказівку, щоб „порозмовляти з клієнтами", чекаю клієнта, який скоро заходить. Ним виявляється п. Андрій Запаранюк із Монтреалю, видавець українських платівок (недавно він випустив довгограйну платівку з записом пісень А. Гнатюка) і, до речі, член УНСоюзу в Канаді. Крім ділових розмов, ділиться приємною вісткою:

— Нарешті маємо українку „Місс Канада"! Нею стала цього року — вперше за увесь час! — панна Дана Савицька з Кіченеру, що поблизу Торонта. Не легкі були змагання, але таки наша перемогла 30 інших кандидаток на „Місс Канаду"!

Чи радісний тон оповідача, чи наша жвавіша розмова — розбудили в кошичку постійного „клієнта" цієї книгарні, а може й співвласника „ЕКО" — малого чорно-білого „бостон-булла" — песика-бульдоґа, дуже малого росту, як на бульдоґів. Він зветься „Бобо". Власниця „Ека" знайшла його, пораненого, на вулиці і вилікувала- виходила. Тепер американський „Бобо" цілковито зукраїнізувався: він не розуміє англомовних прохань чи наказів, але всілякі запрошення українською мовою, в тому й „привітайся з гостями" — виконує з видимим задоволенням, без найменшого спротиву.

Чи були ще в „ЕКО" клієнти того майже зимового дня? Звичайно, що були, але в більшості американці, і найбільше купували барвисту українську (і румунського взору) „крайку". А книжки? — ні, ніхто не порушив їхнього спокою тоді, коли о 3-й г. дня ми прощалися з господарем і в тій же самій особі — працівником в „Еко", п-і Ириною Гошовською.

Українські книжки йдуть із книгарень між люди, але не тим життєрадісним, енерґійним кроком, на який вони заслуговують. Це приносить певні збитки книгарням, однак, їхні власники не думають цілковито відступати від свого первісного задуму. І не відступлять від поширення рідної книжки між своїми людьми.

На жаль, є одна істина, про яку варто було б час до часу згадувати: „Якщо книжка не йде до людей, то люди дедалі, то більше віддходять від самих себе".

Є такий вираз на означення гніву: „Вийшов із себе" (здається російський вираз). Дозвольте до нього додати пораду: „Якщо вийшов із себе — не заходь задалеко".

Власниця книгарні „ЕКО" — і працівниця — п-і Ірина Гошовська

Українська книжка в Ню Йорку має ще багато інших помешкань. Вона — в розумінні маленьких книгарень у шахвах — має притулок при бюрах різних товариств, організацій, кредитівок тощо. Майже всюди її можна, як не одну, то другу, придбати. Є в Ню Йорку, в УН-Домі, навіть спеціялізована книгарня — Василкова станиця ОПЛДМ, що опікується долею книжки для дітей (а отже й долею українських дітей у Америці). Але всі такого типу „кишенькові" книгарні не входять в завдання цього репортажу, на який пішов один день праці в Ню Йорку — поза „Свободою", та півтора дні праці вдома — поза відпочинком.

Леонід Полтава

На цьому закінчуємо першу, „книгарську" серію репортажів про „Український Ню Йорк". Незабаром прийдуть на черґу ділянки комерційного, професіонального, культурно-освітнього, наукового, організаційного, церковно-релігійного та іншого проявів українського життя в цьому місті - велетні. Очевидно, що не поминемо й того, до кого раніше чи пізніше кожному доведеться „заглянути": заведення Петра Яреми. *Ред.*

ПРО МОДУ І ТРОЯНСЬКОГО КОНЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кою з Японії, так Росія стає модною в житті американців.

Розуміється, що з модою в'яжеться й історія. Коли діти цікавляться японським вахлярем і питають про Японію, то американські громадяни залюбки дивляться на російські фільми, радо слухають російських пісень, і тому часто в найкращих крамницях лунають пісні „Очі чорнис" чи інші „Бублічкі". Хтось над цим уперто працює, а американський наївний громадянин цього не бачить. Отже, варто над цим призадуматись і не робити тих самих помилок. Наслідуймо моду і купуймо навіть імпортовані речі, коли дозволяють засоби і особливо, коли ці речі спроваджено з приязних Америці країн. Але в міру змоги пояснюймо всім і всюди, звідки походять зразки моди. Де лише можливе ознайомлюймо людей з дійсністю, бо мода часто є заразливою, а може стати й великою небезпекою.

Відзначення Золотого Ювілею УАПЦ у Вунсакеті і Провіденсі, Р. Ай.

Відзначення відродження рідної Української Автокефальної Православної Церкви в Києві, незабутнього жовтня 1921 р. у наших двох парафіях відбулося 10-го жовтня ц. р.

Вранці, після Служби Божої о. прот. Віталій Коваленко відслужив панахиду по полеглих провідниках та священослужителях УАПЦеркви.

Перед панахидою, отець прот. Віталій Коваленко виголосив проповідь в якій згадав незабутні події того часу, та їхніх мучеників.. Він сказав, що ці незабутні мученики були творцями нашого церковного будівництва та нашої минувшини. Тут в нашій прибраній батьківщині в Америці мусимо зберігати свою рідну мову, релігію та рідну Церкву.

У багатьох парафіян росніли сльози на очах після такої проповіді. Люди, на заклик отця прот. Коваленка, усердно молилися за тих, що життя своє віддали за віру Христову та рідну Церкву.

Хор „Бандура", під дириґентурою Степана Карася співав Києво-печерсько-Лаврівські напіви.

Сотник - Степан Лісовий

Нестор Олесницький — новий адвокат у Ню Джерзі

Закінчивши, в червні 1971 р. правничий факультет Ратґерс університету в Нюарку дипломом J.D. (juris doctor), Нестор Олесницький склав адвокатський іспит у липні ц.р. та здобув право практики в стейті Ню Джерзі.

Нестор Олесницький народився під кінець 1946 р в Австрії. Трилітнім хлопцем прибув він до ЗСА разом із батьками, що поселилися у Нюарку, Н. Дж. Тут Нестор закінчив школу св. Івана Христителя та школу українознавства (з матурою). Сім років був теж учнем Українського Музичного Інституту. Середню школу закінчив у Ірвінґтоні, а бакалаврський диплом (B.A.) із англійської літератури здобув на Ратґерс у Нюарку, де був членом українського студентського клюбу.

Нестор Олесницький

Під час студій впродовж 1½ року проводив лекції фізичної справности в школі св. Івана та один рік учив англійську та еспанську мови в міському виховному осередку „Leaguers," а влітку — бувало — працював на Союзівці. Був активним у Пласті, де в роках 1964-65 займав пост курінного 5-го куреня. Від ранніх років був ентузіястом спорту. Грав копаного м'яча, хошівку та відбиванку. Минулорічний змаговий відбиванковий сезон провів у рядах „Чорноморської Січі."

Частину своїх правничих студій Нестор відбув на університеті в Кентакі, де в 1969/70 шкільному році був членом-співробітником Kentucky Law Review. У тому журналі опублікував він статтю з ділянки американського конституційного права.

Нестор Олесницький одружений із Іванною Бульбою. Так він сам. як і його батьки та всі брати, є членами Українського Народного Союзу, Свою адвокатську практику почав Нестор Олесницький у містечку Блумфілд, Н. Дж.

А.Л.

Українці взяли участь у Крайовій державній конференції у справі старших людей

(Закінчення зі стор. 1-ої)

особу, знесення податків від реальностей, скасування місячних оплат за ліки до „Медікер", більших можливостей для приватних заробітків і т.п. В резолюціях Конференції є цілий ряд домагань, прийняття яких уможливило б покращання життя старших людей в Америці. В тих резолюціях підкреслено, що між старшими людьми в Америці є також багато осіб, які не знають англійської мови, тому спеціяльні узглядження треба взяти у відношенні до старших людей різних етнічних походжень та культур. Багато залежить тепер від Конґресу, який ухвалює бюджет та призначає фінансові дотації, який також має схвалити новий закон про полегші для старших людей в Америці.

Між делеґатами було багато лікарів, професорів, діячів в суспільних службах, як теж велике число молодих людей — студентів і студенток. Між організаціями, що піддержали цю Конференцію, були католицькі, протестантські, православні (грецькі) та жидівські церковні організації, як теж багато американських братерських організацій. Інж. Куропась та д-р Душник були між тими делеґатами, що особисто віталися з президентом Ніксоном (д-р Жуковський був тоді зі своєю делеґацією у сенаторів з Північної Дакоти). Всі видатки, зв'язані з Конференцією, були покриті американським урядом.

Д-р А. Жуковський дав інтерв'ю для „Голосу Америки"

Під час побуту у Вашинґтоні на конференції Білого Дому над проблемами відносно опіки над старшими людьми, д-р Антін Жуковський був запрошений керівництвом „Голосу Америки" дати інтерв'ю як про цю виїмково важливо нараду, так і про деякі українські справи. Півгодинне інтерв'ю д-ра Жуковського відбулося в приміщеннях радіовисильні „Голосу Америки" і складалося з двох частин. Перших 15 хвилин були присвячені виключно справам Конференції Білого Дому, а в наступних 15-ти хвилинах д-р Жуковський відповідав на ряд запитань, які відносилися до його особистого становища і діяльности та до українських організацій. Д-р Жуковський розказав про Українське Лікарське Товариство Північної Америки, що об'єднує около тисячу українських лікарів та видає одинокий в цілім світі українською мовою „Лікарський Вісник" під редакцією д-ра Павла Джуля. Цей журнал розсилається до численних бібліотек у цілому світі, в тому і до багатьох бібліотек в Україні. Д-р А. Жуковський, як голова Стейтового Відділу УККА на Північну Дакоту, рівнож розказав про цілі й завдання цієї установи та про її працю.

Поклін Ю СУМА в честь Л. Українки в Балтиморі

В неділю 7-го листопада, в домі української молоді, Юний СУМА віддав поклін в честь 100-річчя народження Лесі Українки.

Увечері, о год. 5-ій відкрилась куртина і на сцені повній квітів, вишивок, прапорів і портрету Л. Українки виступив цілий Відділ Ю. СУМА. Виховник Теодор Кузьмів відкрив це свято і був дуже зворушений, що майже вся балтиморська громада прийшла, щоб спільно з юнацтвом віддати поклін найбільшій дочці України. Він сердечно привітав святочну громаду, а особливо молодь місцевого Пласту і пластову старшину. Потім виступили хоружі з національним і сумівським прапором і заспівали національний гимн Молоденька виховниця Богданна Войтович відчитала святочне слово і знову залунали пісні. Відтак деклямували: Маруся Гадзаман, Василь Онуфрієнко, Маруся Олексюк, Івась Яремчук.

В другій частині свята, пописувались старші і молодші юнаки укр. народними танками, які підготовив, Володимир Стадницький і Маруся Гоцуляк. Юнак Мирон Ціздин відіграв на акордіоні ряд українських пісень і два брати юні сумівці Орест і Адріян Радь відіграли на скрипках теж декілька пісень. Впорядниця Христя Поліщук відіграла дві фортепіянові композиції. На закінчення, наймолодші юнаки виконали ритмічні вправи, зі серпами, гарно уложений танок і вправи з прапорами. Після цієї вправи юнаки з прапорами стануди на струнко і разом зі святочною громадою відспівали молитву „Боже Вислухай Благання".

Містоголова СУМА Адам Ціздин щиро подякував юним сумівцям і виховникові Т. Кузьмові за гарно підготоване свято і святочна громада нагородила їх рясними оплесками.

П. К-ів

Покращали шанси з'єднання двох частин Ірляндії

Лондон. — До Лондону прибув прем'єр самостійної Ірляндії Джон Лінч і відвідав британського прем'єра Едварда Гіта. Про їхню розмову нічого не сказано, але нема сумніву, що вона стосувалась сумної ситуації в Північній Ірляндії, та останньої заяви британського міністра внутрішніх справ Реджіналда Мавдлінґа, який заявив був у парляменті, що британський уряд попанує кожну постанову більшости ірляндського народу. Та заява Мавдлінґа стосувалась попередньої пропозиції, яку зголосив лідер опозиції, кол. прем'єр Гарольд Вілсон, щоб розпочати розмови про таку зміну конституції в Ірляндській Республіці, яка вможливила б з'єднання з нею шістьох північних округ, що мають власний автономний парлямент і уряд, але підлеглі Британії. Ірляндський прем'єр Джон Лінч заявив англійським журналістам, що очевидно, південно-ірляндська конституція вимагає такої зміни, яка запевнила б рівні права протестантам. Також лідер протестантських екстремістів у Північній Ірляндії, пастор Ієн Пейслі заявив, що він не виключає принципово розмов про з'єднання і коли б ірляндська конституція позбавила Католицьку Церкву її домінуючої ролі, то не виключеними були б розмови про з'єднання. Однак прем'єр Північної Ірляндії Браєн Фолкнер далі заявився принципово проти переговорів, які зліквідували б приналежність Північної Ірляндії до Британської корони.

ПОСИЛЕНО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ...

(Закінчення з 1-ої стор.)

1970 році в Інституті побувало 18 комісій, (зокрема спеціяльна комісія ЦК партії), які розглядали ряд справ і вимагали звільнення з праці окремих учених. Серед звільнених проф. С. Щурат, який був завідувачем відділу літератури. На його місце призначено відомого агента КГБ Неборачека з дорученням розігнати небажаних людей з Інституту. На підставі доносів Гуладі винесено догану науковому співробітникові Курчеву, який ніби приховав своє минуле, коли вступав в партію. Крім цього переслідують відомого вченого Григорія А. Нудьгу (нар. в 1913 р. на Сумщині), члена СПУ та наукового співробітника Інституту. Нудьзі закидають, що він був репресований після війни, перебував в ув'язненні за те, що попав у німецький полон. Не зважаючи на те, що Г. Нудьга був цілковито реґабілітований, йому після 25-ти років починають пригадувати минуле. Г. Нудьга був нагороджений медалями, він автор багатьох праць про світове значення української пісні.

Багато разів була переслухувана співробітниця Відділу літератури Інституту, уродженка м. Борислава Вальо, тільки за те, що її брат перебуває в Австралії.

Рішенням спеціяльного засідання Львівського обкому партії звільнено з праці, а згодом перенесено на іншу — проф. Лукію Л. Гумецьку, завідувача Відділу мовознавства, а також відомого археолога Маркіяна Юліяновича Смішка (народжений в 1900 році).

Зі Львова інформують про дальше руйнування та засипуванням камінням стрілецьких могил на Янівському цвинтарі, як рівнож — польських оборонців Львова.

Минулого року знищено відому історичну скульптуру біля костелу Марії Селіжної, поставленої ще в часах короля Данила Галицького. Скульптуру зняли вночі уніформовані агенти КГБ. В одній летючці, яка є в розпорядженні „Смолоскипу", пишеться таке: „Буквально в аварійному становищі перебувають унікальні картини Музею Українського Мистецтва, які лежать у Вірменському Соборі без відповідного режиму температури і вологости... Наступ на залишки українського минулого посилюється з кожним днем".

Відділи УНС Клівлендської, Дітройтської і Янґставнської Округ посилюють працю

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нараду зі секретарями й іншими урядовцями двох місцевих Відділів, та з успішним окружним організатором УНС п. Богданом Дейчаківським. У часі наради встановлено головні завдання Відділів в останніх місяцях цього року та обговорено засоби їх успішного виконання при допомозі окружного та обласного організаторів.

Після обіду відбулися відвідини Акрону, де в гостинному домі секретаря місцевого Відділу п. Степана Мотровича відбулася нарада секретарів та конвенційних делеґатів двох місцевих Відділів та Відділу з Кентону, секретарем якого є п. Петро Бабич. В нараді взяла також участь місцева громадянка та секретарка Відділу, колишня довголітня заступниця головного предсідника УНС пані Ґеновефа Жеребняк. На нараді стверджено й відмічено, що всі три Відділи належать до найбільш успішних Відділів УНС й всі напевно до кінця року вповні виконають і перевиконають свої завдання. Між ухвалами членів наради варта підмітити плян пересунути Клівлендську Округу з теперішнього четвертого місця, яке Округа здобула саме в листопаді, на місце третє, зараз після Чикаґо і Філядельфії, отже порівнюючи невелика Округа Клівленду рішила перемогти впродовж грудня велику Округу метрополітального Ню Йорку, від здобутків якого ділить її тільки чотири члени. Округа має також вигляди одержати спеціяльний „бонус" за свою активність і визначні здобутки. Секретар П. Мотрович уже закваліфікувався на члена Клюбу Заслужених УНС, а другі секретарі пані Г. Жеребняк і П. Бабич є на добрій дорозі до того самого. Після наради гостинні п-тво Мотровичі вгощали приявних чим хата багата.

В неділю, 5-го грудня, в церковній залі української католицької церкви в Рокфорді, відбулася після Служби Божої громадська нарада, в якій, крім секретарів та інших урядовців і конвенційних делеґатів місцевого Відділу та двох Відділів з сусіднього Толідо, взяли участь численні місцеві громадяни, що цікавилися УНСоюзом та його громадською й забезпеченевою працею. Доповідь про союзові і загально - громадські справи виголосив д-р Я. Падох, а огляд союзових завдань та успіхів дав п. Є. Репета. Нарадою проводив секретар місцевого Відділу УНС Михайло Бобер, якого визначні досягнення в союзовій праці відмітили з подякою оба головні урядовці. В живій дискусії над доповідями взяв участь також колишній довголітній секретар Відділу п. Іван Шестак, який пригадував колишні добрі, а водночас важкі часи будови УНС та розбудови української громади в Америці. Дискутанти підмічували конечність вдержування зв'язку поодиноких громад з центром союзового життя щонайменше загальною передплатою і читанням союзових видань. Закінчуючи свою триденну поїздку, згадані головні урядовці відбули розмову з керівником радіостанції п. Зорієм, яка буде надана цією станцією, та відвідали сеніора союзового життя Клівлендщини, колишнього головного радного УНС п. Дмитра Шмаґалу, його сина, гол. радного проф. Тараса Шмаґалу та їхні родини.

ВАСИЛЬ БИЦИК — МЕЦЕНАТ ОПЛДМ

Торонто. — Український робітник п. Василь Бицик з Ґвелфу, Онт., пожертвував 250 долярів на потреби Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, в 25-ліття створення ОПЛДМ. За ту пожертву Об'єднання змогло вислати в подарунок українські книжки для дітей і молоді для потребуючих у Бразилії і Югославії, в тому й чимало примірників повісти „Маруся" Марка Вовчка, що вийшла в зразковому виданні ОПЛДМ цього року без цензурних перекручень, у перекладі з французької мови. П. Василь Бицик відомий своєю жертвенністю на різні народні й культурні цілі.

З Правління ОПЛДМ повідомляють, що зацікавлені можуть безкоштовно одержати найновіший „Каталог" видань Об'єднання, з цінником. Писати на адресу:
NASHYM DITIAM-OPLDM
c/o St. Mary's Credit Union
278 Bathurst St,
Toronto 133, Ont. Canada

ІМПРЕЗА ОМУС-у У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Об'єднання Мистців Української Сцени під керівництвом сотн. Юрія Кононіва дає 11-го грудня в залі „Тризуба" оригінальний „Вечір мистецького слова", тексти для якого написав член ОМУС-у письменник Олег Лисяк. На початку вечора виступить відомий літературознавець і критик д-р Григор Лужницький з відповідним словом. Музичний супровід буде в руках проф. Зої Маркович. У програмі беруть участь найкращі акторські сили старшого і середнього покоління.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 11-го ГРУДНЯ 1971 р.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Місячні збори і вибори урядників на рік 1972 266-го Відділу о год. 7:30 веч. в Укр. Гор. Клюбі при 3-5 Теллер вул. Є теж важні справи до полагодження, тому проситься чл. прибути. — В. Труфин, секр.

НЕДІЛЯ, 12-го ГРУДНЯ 1971 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. На порядку: вибір управи на 1972 рік та інші важні справи. Проситься чл. прибути. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, касир, В. Попович, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 2-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гарріс, Аве. На порядку: вибір управи на 1972 р. та інші справи. Проситься членство прибути. — Управа.

НЕДІЛЯ, 19-го ГРУДНЯ 1971 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Загальні річні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. На порядку: звіти, дискусія, вибір управи на 1972 р., внески і ухвали. — В. Терлецький, гол., П. Федик, фін. секретар.

ПРОВІДЕНС, Р. Ай. Річні збори Т-ва Т. Шевченка — 73 Відд. о год. 2-ій по пол. під ч. 168 Ґількрест вул., у пивниці секретаря. На порядку: важні справи, збирання чл. вкладок та вибір управи на 1972 р. Проситься чл. прибути. — Управа.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕПАН МИРОН ВОЛОЩУК — член УНС Відділ 449 Т-ва Т. Чупринки в Торонті, Онт., Канада, помер 8 листопада 1971 р. на 56 р. ж. Нар. в с. Віпся, пов. Бережани, Україна, і став членом УНС в 1960 р. Полишив у смутку дружину Софію і дочку Лесю. Похорон відбувся з церкви св. Покрови на цвинтар Проспект в Торонті.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Куца, секр.

ОНУФРІЙ МАЗАНСЬКИЙ, довголітній член Т-ва Т. Шевченка, Відділ 441 в Тандер Бей, Онтаріо, Канада, помер 29-го вересня 1971 року на 77-ому році життя. Покійний народився в 1894 р. в Жовкві, Західня Україна, і став членом УНСоюзу в 1943 році. Залишив у смутку сестрінки Ольгу Стоколоса й Анну Домінек та родину в Україні. Похорон відбувся 2-го жовтня 1971 року на цвинтарі св. Патрика в Тандер Бей, Онт., Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Д. Заневич, секр.

ІВАН ХИРОВСЬКИЙ, довголітній член Т-ва Запорозька Січ, Відд. 67 в Ансоссії, Конн., помер 30-го вересня 1971 р. на 80-ому році життя. Покійний народився в 1891 р. в селі Буцнева, Західня Україна, і став членом УНСоюзу в 1918 році. Залишив у смутку дружину Анну, дочок Стефанію, Марію й Аделю, п'ятеро внуків, двоє правнуків та дальшу родину. Похорон відбувся 2-го жовтня 1971 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Дерби, Конн. Покійний був довгі роки касиром і секретарем нашого Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Пеп'юк, секр.

АНАСТАЗІЯ БРУКАЛО, довголітня членка Т-ва ім. Богдана Хмельницького, Відділ 158 в Брукліні, Н.Й., померла 30-го вересня 1971 р. на 78-ому році життя. Покійна народилася 1894 р. в Добричині, пов. Сокаль в Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1934 році. Залишила у смутку синів Василя й Івана, дочку Юлію, внуків і дальшу родину. Похорон відбувся 4 жовтня 1971 р. на цвинтарі Евергрін в Брукліні, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Саноцький, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі особи, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найдалі

до 15-го грудня 1971 року.

ТАРЗАН, Ч. 6666. Тарзан примушує Джіма до співпраці

Не хочу нанести тобі шкоди, Джіме, якщо не буду примушеним! Ти не забереш відсіль свого гелікоптера!

Зроби, що хочеш, Тарзане з Братами Омарами! Я хочу їх золото!

Ні, Джіме! Ти маєш помогти нам доповнити всі докази і піймати їх!... або я

передам тебе до летунської бази в Момбузі, як спільника у виконуванні злочинів!